

Tropenmuseum
Koninklijk Instituut voor de Tropen

Tropenmuseum, Afrika Museum en Rijksmuseum Volkenkunde fuseren tot nieuw nationaal museum

Het Tropenmuseum in Amsterdam, Rijksmuseum Volkenkunde in Leiden en Afrika Museum in Berg en Dal gaan per 1 april fuseren tot het *Nationaal Museum van Wereldculturen*. De drie volkenkundige musea werkten al nauw samen. Door de financiële toezeggingen van de minister van Cultuur en de minister van Buitenlandse handel & Ontwikkelingssamenwerking in de zomer van 2013, kwamen de plannen voor een fusie in een stroomversnelling. De drie huidige publiekslocaties en publieksmerken blijven bestaan.

Omdat de drie organisaties ten gevolge van stevige overheidsbezuinigingen al in 2012 en 2013 hebben gereorganiseerd, worden geen gedwongen ontslagen verwacht als gevolg van de fusie. De centrale back office van het Nationaal Museum van Wereldculturen komt in Leiden. Het nieuwe museum behoudt de drie huidige publieksmerken en locaties in Amsterdam, Leiden en Berg en Dal. Stijn Schoonderwoerd, sinds juni 2012 algemeen directeur van Rijksmuseum Volkenkunde, wordt de directeur/bestuurder van de nieuwe organisatie.

De fusie is de voortzetting van de steeds nauwere samenwerking die de volkenkundige musea de afgelopen jaren in de Stichting Volkenkundige Collectie Nederland (SVCN) gestalte hebben gegeven. Het digitaal ontsluiten van de volledige volkenkundige collecties en het gezamenlijke aankoopfonds (opgezet met steun van het Mondriaanfonds) zijn hier voorbeelden van.

De drie musea versterken elkaar aanzienlijk op het terrein van publieksbereik, educatie, wetenschappelijk onderzoek, internationale samenwerking en ondernemerschap. Het museum zal een collectie beheren van zo'n 400.000 objecten, die behoort tot de wereldtop. Wat publieksbereik betreft zal het museum behoren tot de top 10 van de Nederlandse musea, met potentie om te groeien. Ook het uitgebreide internationale netwerk zal door de bundeling van krachten alleen maar versterkt worden. De wetenschappelijke activiteiten worden gebundeld in een nieuw op te richten *Research Centre for Material Culture*, dat eveneens in Leiden wordt gehuisvest.

De missie van het nieuwe museum is onverminderd actueel: bijdragen tot een open blik op de wereld. De komende jaren zal daartoe in samenwerking met het publiek, culturele, maatschappelijke- en commerciële partners gewerkt worden aan spraakmakende en aansprekende tentoonstellingen, educatieve programma's, wetenschappelijk onderzoek en publieksprogramma's.

Noot voor de redactie: meer informatie is verkrijgbaar bij de perscoördinator (t 071-5168794, m 06-11004625 en geke.vinke@nationaalmuseumvanwereldculturen.nl)

Tropenmuseum
Koninklijk Instituut voor de Tropen

DE DRIE VOLKENKUNDIGE MUSEA DIE FUSEREN

AFRIKA MUSEUM

Het Afrika Museum in Berg en Dal (Gelderland), opgericht in 1956, is geheel gewijd aan kunst uit en culturen van het continent Afrika. In 2005 is het museum (met tentoonstellingsruimte binnen en buiten) ingrijpend verbouwd en uitgebreid. Er wordt aandacht besteed aan Afrikaanse architectuur, Afrikaanse visies op kunst en schoonheid, hedendaagse Afrikaanse kunst en religie en samenleving.

Wat nu een rijke, goed gedocumenteerde collectie voorwerpen uit Afrika is, begon als een bescheiden, maar waardevolle particuliere verzameling van de missionarissen van de Congregatie van de H. Geest. Leden van deze missionaire geloofsgemeenschap werkten en werken in Afrika. De doelstelling van de paters: een bredere kijk geven op de belevingswereld van de mensen in die gebieden waar zij al lang werkzaam zijn.

RIJKSMUSEUM VOLKENKUNDE

Het stichtingsjaar 1837 maakt Rijksmuseum Volkenkunde in Leiden tot een van de oudste volkenkundige musea ter wereld. Het beheert anno 2014 meer dan 240.000 voorwerpen en 500.000 audiovisuele bronnen vanuit de hele wereld. Toonaangevend wetenschappelijk onderzoek, spraakmakende publieksprogramma's en de vele internationale samenwerkingsprojecten maken Rijksmuseum Volkenkunde tot een van de belangrijkste Europese expertisecentra op gebied van mondiale culturen. De vaste tentoonstelling toont het mooiste uit de verzamelingen Afrika, Azië, China, Indonesië, Japan en Korea, Noord-, Midden- en Zuid-Amerika, Oceanië en de Poolgebieden. Een wisselend aanbod van tijdelijke tentoonstellingen zoals recentelijk VERLANGEN NAAR MEKKA brengen enorme aantallen bezoekers op de been die de tentoonstellingen goed waarderen.

TROPENMUSEUM

Het Tropenmuseum vindt zijn oorsprong in de 19^e eeuw. Het koloniale handelsbelang, volkenkunde en koloniale wetenschap vormden de pijlers van het museum. Als een van de weinige musea in een speciaal voor dit doel ontworpen monumentale architecturale setting, ontwikkelde het zich in de jaren vijftig van de 20^e eeuw tot expertisecentrum voor Nederlandse ontwikkelingssamenwerking. Inmiddels een belangrijke speler in het Amsterdamse museale veld met een reputatie op gebied van educatie. In 2012 werd Tropenmuseum Junior 2012 uitgeroepen tot beste kindermuseum ter wereld, dankzij het winnen van The Children's Museum Award.

2013 was een belangrijk jaar voor het Tropenmuseum. Nadat het Ministerie van Ontwikkelingssamenwerking de subsidie voor het KIT beëindigde, dreigde sluiting voor Tropenmuseum. In juni kon die dreiging worden afgewend mede dankzij het plan van de volkenkundige musea om een nieuwe volkenkundig organisatie te formeren.

RIJKSMUSEUM
VOLKENKUNDE

Tropenmuseum
Koninklijk Instituut voor de Tropen

Bestuurder Stichting Nationaal Museum van Wereldculturen

Stijn Schoonderwoerd is sinds juni 2012 algemeen directeur van Rijksmuseum Volkenkunde. Daarvoor bekleedde hij vanaf 2008 de functie van zakelijk directeur bij Het Nationale Ballet en, daarmee samenhangend, Het Muziektheater Amsterdam. Van 2000 t/m 2008 was hij directeur van het Nederlands Philharmonisch Orkest. Bij Het Nationale Ballet was hij mede verantwoordelijk voor de realisatie van de fusie van het balletgezelschap met De Nederlandse Opera en voor het lanceren van nieuwe initiatieven, zoals de oprichting van de Junior Company van HNB en de lancering van Jump!, de kinderfanclub. Als orkestdirecteur gaf hij met de introductie van NedPhO GO!, het maatschappelijke activiteitenprogramma van het orkest, een nieuw gezicht aan het Nederlands Philharmonisch. Zowel het Orkest als het Ballet lieten tijdens zijn directeurschap een groei zien op het gebied van onder meer bezoekersaantallen, internationale activiteiten, media-aandacht en eigen inkomsten. Schoonderwoerd (1966) is econoom en woont met zijn vrouw en vier kinderen in Haarlem.

Raad van Stichting Toezicht Nationaal Museum van Wereldculturen

Pauline Kruseman (Bronxville, New York (staat), 2 december 1942) is een museumexpert en was onder meer van 1991 tot 2009 directeur van het Amsterdams Historisch Museum. Van 1971 tot 1991 was ze zakelijk leider en plaatsvervangend directeur van het Tropenmuseum. Tot 1 april 2014 was ze vice-voorzitter van de Raad van Commissarissen van het KIT.

Charlotte E. van Rappard-Boon (Amsterdam, 17 juni 1944) studeerde kunstgeschiedenis met specialisatie Japane kunst en negentiende-eeuwse kunst. Ze was tot 2008 directeur van de Inspectie Cultuurbezit en heeft verschillende publicaties op haar naam staan. Tot 1 april 2014 was ze voorzitter van de Raad van Toezicht van het Afrikamuseum.

Sjoukje Rullmann (Leiden 6 december 1947) studeerde rechten, was advocaat en vervolgens 30 jaar rechter in de rechtbank Amsterdam. De laatste 10 jaar was ze voorzitter van het team kort gedingzaken. Tussen 2009 en 1 april 2014 was ze lid van de ledenraad van het KIT.

Carel Stolker (Leiden, 23 juni 1954) is rector magnificus en voorzitter van het College van Bestuur van de Universiteit Leiden. Stolker is Leids hoogleraar privaatrecht en oud-decaan van de rechtenfaculteit van de Universiteit Leiden. Hij is tevens rechter-plaatsvervanger in de Rechtbank Haarlem en raadsheer-plaatsvervanger in het Hof 's-Hertogenbosch. Hij was tot 1 april 2014 lid van de Raad van Toezicht van Rijksmuseum Volkenkunde.

Lodewijk Justus de Waal (Rotterdam, 4 november 1950) bekleedde verschillende functies bij diverse vakbonden, waaronder voorzitter van de Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV) en was tussen 2006-2010 directeur van Humanitas. Naast zijn talrijke bestuurs- en adviesfuncties, was hij tot 1 april 2014 voorzitter van de Raad van Toezicht van Rijksmuseum Volkenkunde.

Hans Lamens (1949, Pijnacker) kan terugkijken op een juridische carrière en was o.a. werkzaam bij de Hoge Raad, het gerechtshof Den Bosch en het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, waar hij zes jaar sectorvoorzitter en bestuurslid was. Thans gepensioneerd en raadsheer-plaatsvervanger. Tussen 2012 en 1 april 2014 was hij lid van de Raad van Toezicht van het Afrika Museum.

Er wordt op dit moment geworven voor de positie van Voorzitter van de Raad van Toezicht